

Chip: antivirový koutek

W32/SQLSlammer

Začalo to vlastně docela nenápadně. V noci z 24. na 25. ledna 2003 (z pátku na sobotu) došlo ke zvýšené aktivitě na UDP portu 1434. Provoz přes tento port však s postupem času stále stoupal a brzy bylo jasné, že se objevil nějaký nový, dosud neznámý zdroj, který tuto zvýšenou komunikaci způsobil. Po krátkém čase bylo vše jasné - stále vyšší provoz měl na svědomí nový červ, který se velice rychle šířil internetem W32/SQLSlammer. Jeho aktivita byla velmi vysoká a brzy bylo jasné, že právě vypukla nová a velmi masivní epidemie, způsobená právě tímto virem.

Tento červ pro svoje šíření využívá bezpečnostní díru v programu Microsoft SQL Server 2000. Jedná se o slabinu typu přetečení zásobníku - pokud jsou programu poslána data delší, než očekává, a pokud jsou tato "data" předem připravena tak, že přepsaný obsah zásobníku se nahradí ukazatelem do takto zasláných dat, mohou se tato data poměrně jednoduše stát programem, který je okamžitě po přijetí na daném počítači spuštěn. Win32:SQLSlammer je svým způsobem zvláštní worm. Je totiž velice krátký - jen 376 slabik - a poměrně elegantně napsaný. Na napadeném počítači nemění žádné soubory či bezpečnostní nastavení a existuje tam pouze v operační paměti. Po restartování počítače je proto na daném stroji červ kompletně zrušen. Takový počítač však samozřejmě může být znovu napaden, pokud není bezpečnostní díra odstraněna! Z tohoto hlediska je velmi podobný červu Codered, který se objevil v červenci 2001. I ten se velice rychle rozšířil (tehdy využíval obdobnou chybu v MS IIS Web Serveru) a ani on neměnil žádné soubory na napadeném počítači.

Muselo se to stát?

Je zajímavé, že tato konkrétní díra byla odhalena již v květnu 2002 a že její oprava již existuje dlouhou dobu (konkrétně od července 2002). Proto je velmi zarážející, kolik systémů a serverů nebylo proti této chybě zabezpečeno. Je to velká ostuda administrátorů těchto systémů a veškeré problémy jednotlivých firem padají jednoznačně na jejich hlavu.

Pro své další šíření červ vygeneruje pseudonáhodnou IP adresu a pokusí se napadnout počítač, který ji používá. Pokud na takto osloveném počítači běží nechráněný MS SQL Server 2000 či MSDE (viz dále), červ je schopen takový počítač napadnout. A právě zde je kámen úrazu a nebezpečnosti tohoto červa: i když vědomě nemění či nepoškozuje žádná data, je schopen vygenerovat tak velký provoz na síti, že může pohltnout veškerou její kapacitu. Taková síť se pak stává neprůchodnou, a tak zcela nepoužitelnou. Jak už bylo řečeno, červ používá pro své šíření jediný port - UDP port 1434 (SQL Monitor Port), lokální síť lze proto poměrně jednoduše před náporom požadavků chránit zablokováním tohoto portu na firewallu.

Náš červ má ale ještě jeden vedlejší, velice nepříjemný cíl. Nenapadá totiž jen již zmíněný SQL Server 2000, ale bohužel také produkt MSDE, který se používá v řadě dalších produktů Microsoftu (například Microsoft Office, Microsoft Visual .NET Studio či Microsoft AppCenter), či dokonce v aplikacích třetích stran. MSDE (Microsoft SQL 2000 Desktop Engine) je totiž odlehčená verze SQL 2000, kterou využívají vývojáři dalších aplikací. Typickým příkladem je internetové bankovníctví KB ProfiBanka.

Záplatujeme

Opravná záplata přitom pro MSDE (na rozdíl od MS SQL 2000) ještě týden po prvním výskytu viru neexistovala! Tisíce počítačů domácích uživatelů či pracovníků ve firmách se staly během krátké doby obětí i dalším zdrojem šíření červa, pokud se ovšem nenacházely za firewallem. Jedinou (dost slabou) ochranou je přitom filtrování UDP portu 1434.

Konkrétní informace o opravné záplatě pro MS SQL Server 2000 najdete na následujících stránkách:

<http://www.microsoft.com/technet/treeview/default.asp?url=/technet/security/bulletin/MS02-039.asp>.

Microsoft také týden před objevením červa uvolnil další service pack (SQL Service Pack 3), který také obsahuje opravu bezpečnostní díry. Informace o této kumulativní opravě najdete na adrese <http://www.microsoft.com/sql/downloads/2000/sp3.asp>.

SQLSlammer má opravdu na svědomí rozsáhlé výpadky internetu v prvních hodinách po svém šíření. Nejvíce problémů způsobil v USA a v Asii, nevyhnul se ovšem ani Evropě a České republice. Zde byl snad nejmarkantnější výpadek reklamního systému Adrenaline, který následně způsobil problémy s přístupností mnoha dalších stránek řady firem. To, že se červ objevil během víkendu, bylo výhodou i nevýhodou zároveň. Provoz na českém internetu je během víkendu mnohem slabší, takže výpadek nepřinesl tolik problémů, jako by tomu bylo ve všední den. Na druhou stranu jeho odstranění (a aplikování

záplat na klíčové servery) trvalo mnohem déle právě proto, že řada firem stále nepřešla na nonstop režim správy serverů, a tak někteří administrátoři prostě nebyli k dispozici.

Chybičky se vlouí

Je známo, že takřka každý program obsahuje chyby. Některé z nich jsou závažnější, některé jsou dokonce kritické. K objevování bezpečnostních děr dochází celkem pravidelně a na všech platformách. Firma Microsoft v tomto konkrétním případě reagovala poměrně svižně, ale je zřejmé, že uživatelé z nejrůznějších příčin (neznalost, nedostatek času, neodpovědnost) opravné záplaty ve většině případů jednoduše neaplikují. To se prokázalo již mnohokrát v minulosti a červ SQLSlammer to opět potvrdil. To, co se dá omluvit u koncových uživatelů, je ale zcela neomluvitelné v případě administrátorů firemních sítí - tam sledování problematiky bezpečnosti a aplikování opravných záplat patří k základním úkolům péče o síť! A jen tak pro zajímavost: Pokud používáte Windows, zkuste si během připojení k internetu spustit položku Windows Update v menu Start. Možná budete překvapeni, kolik kritických a důležitých záplat chybí zrovna tomu vašemu počítači!

Pavel Baudiš, ALWIL Software

OpenWeekend 2003

Ve dnech 15. a 16. března se koná již třetí ročník akademické konference věnované free softwaru a otevřeným technologiím, kterou pořádá Studentská unie ČVUT reprezentovaná klubem Silicon Hill. Jde o největší a nejoblíbenější akci svého druhu u nás.

V prvním ročníku byla akce zaměřena hlavně na způsoby zabezpečení serverových systémů proti napadení. Druhý ročník přednášek navázal představením tří neznámějších systémů ochrany linuxového jádra, o jejichž vlastnostech a výhodách přijeli promluvit jejich zahraniční autoři (LIDS - Philippe Biondi, RSBAC - Amon Ott a Medusa - Milan Pikula). Na konferenci zazněly také přednášky věnované programovacím jazykům Assembler a Ruby, opomenuto nebylo ani SSL a bezpečná komunikace.

Letošní ročník navazuje na tradiční problematiku bezpečnosti, připravena jsou však i další atraktivní témata i zahraniční hosté. Sobotní program konference zahájí série přednášek věnovaná technologii XML. Odpolední program vyvrcholí otevřenou diskusí o technologiích open source a jejich využití ve státní správě. Diskuse se bude účastnit mimo jiné ministr informatiky Vladimír Mlynář i zástupce sdružení Free Software Foundation David Sugar. Nedělní přednášky se budou věnovat mimo jiné síťovým technologiím a jejich bezpečnosti.

Představena bude i největší tuzemská "free" bezdrátová síť CZFree.net.

Konference OpenWeekend se koná za podpory katedry počítačů FEL ČVUT v posluchárně D1 Fakulty stavební ČVUT (Thákurova 7, Praha 6). Vstup je zdarma. Více informací naleznete na www.openweekend.cz.

Program konference

Sobota:

9.00 - 9.45 Petr Cimprich (Ginger alliance): Transformace v XML

10.00 - 10.45 Jiří Kosek (známý autor knih nejen o XML): DocBook

11.00 - 11.45 David Pravec (Czech Zope Users Group): Plone CMS

13.30 - 14.15 Dominik Joe Pantůček (Trustica, s. r. o.): TLS a další novinky v bezpečné komunikaci

14.45 - 15.30 David Sugar (Free Software Foundation, USA): GNU Bayonne, využití free softwaru v e-governmentu

16.00 - 17.00 Panelová diskuse na téma Opensource ve státní správě. Účastníci: Vladimír Mlynář (ministr informatiky), Jan Kasprzak (předseda Českého sdružení uživatelů OS Linux), David Sugar (FSF USA), Pavel Janík (vedoucí lokalizace OpenOffice.org a člen výboru CZLUG)

Neděle:

9.00 - 9.45 Vladimír Kotal (OpenBSD.CZ): IPv6 - principy a interakce s OpenSource

10.00 - 10.45 Juraj Bednár, Rastislav Rickardt (SKLug): Bezpečnost Wireless sítí

11.00 - 11.45 Zdeněk "Deu" Janda (CZFree.net): CZFree.Net

13.30 - 14.15 Vlastimil Klíma, Tomáš Rosa (ICZ, a. s.): Na kanálu se pracuje aneb O revolučním objevu v kryptoanalýze

14.45 - 15.30 Miroslav Janda (Klub Silicon Hill, SU ČVUT): Ladění serverů s vysokým výkonem

15.45 - 16.30 Tomáš Kašpárek (FIT VUT Brno): ALSA pro Compaq iPAQ Partnery konference jsou společnosti ICZ, a. s., Cesnet, z. s. p. o., a Trustica, s. r. o.

Softwarové kameny se valí

Svůj záměr expandovat se svými softwarovými produkty na trh v České republice oznámila společnost Stonesoft. Vznikla v roce 1990, mezinárodní ústředí najdeme ve finských Helsinkách, americkou centrálu v Atlantě (Georgia) a centrálu pro Asii a Tichomoří v Singapuru.

V České republice chce Stonesoft (<http://www.stonesoft.com>) distribuovat softwarová řešení především prostřednictvím sítě svých distributorů a autorizovaných prodejců. Zpočátku se zaměří na produkt StoneGate, který poskytuje firewall a zabezpečenou VPN, dynamický load balancing a vysokou dostupnost. Firemní vizí je být vedoucím poskytovatelem softwaru pro bezpečnost a vysokou dostupnost sítí založených na metalických vedeních i bezdrátových spojích. Stonesoft chce této vize dosáhnout především spoluprací s předními technologickými partnery, jako jsou společnosti HP, IBM, Sun, a dále spolupracovat s autorizovanými prodejci a distributory. V současné době u nás se Stonesoftem spolupracují například Actinet (autorizovaný prodejce, VAR) a společnost DNS (distributor).

NATO, TETRA, Motorola

Pro posílení komunikačních kapacit během loňského summitu NATO postavila společnost Motorola v Praze pět dočasných základnových stanic systému TETRA (TErrestrial TRunked Radio).

Tento digitální komunikační systém pro integrovaný přenos hlasu a dat byl zvolen zejména proto, že je přímo určen pro podporu skupinových hovorů a zajišťuje efektivní kódování a vysokou spolehlivost i bezpečnost spojení. Umožňuje nastavení preferencí uživatelů - uživatelé s vyšší preferencí mají spojení zajištěno i při vysokém zatížení sítě. Významná je i možnost realizace krizových hlášení a to, že systém je nezávislý na veřejné telekomunikační síti, ale je do ní propojen.

Společnost Motorola zapůjčila organizačnímu výboru summitu 330 radiostanic a zaškolila všechny uživatele. V době zasedání se prostřednictvím radiostanic realizovalo více než sto tisíc hovorových spojení během 24 hodin. Na základě těchto dobrých zkušeností odkoupil Magistrát hlavního města Prahy od společnosti Motorola za výhodných podmínek tři z instalovaných dočasných základnových stanic pro posílení rádiového systému zajišťujícího komunikaci složek Záchraného bezpečnostního systému hl. města Prahy, Městské policie a organizací zajišťujících základní funkce infrastruktury města.

-abe

Novotný je bez viny. Dojde k očištění Mironetu?

Státní zástupkyně rozhodla zastavit trestní stíhání proti majiteli společnosti Mironet, Ing. Novotnému. Skončí tím i celá kauza, trvající přes tři roky?

Robert Novotný čelil obvinění z porušování autorského práva, kterého se podle žalující strany měl dopustit nelegálním používáním PC softwaru společnosti Microsoft a jeho prodejem. Tento trestný čin se neprokázal, závěrem vyšetřovatelů je zjištění, že k pochybení došlo u zaměstanců společnosti Mironet - tedy podřízených Novotného. Kauza je známá z května 2000, kdy na základě trestního oznámení právního zástupce společnosti Microsoft došlo k zabavení cca 40 počítačů v pražských prodejnách Mironetu, a to včetně účetnictví a záloh. Jejich druhá část byla vrácena až na podzim loňského roku. Podnětem k zahájení celé akce byl pouze kontrolní nákup utajeným pověřencem Microsoftu, při kterém došlo k pochybení technika. Ten opomněl smazat pro testování používané programy command.com a Norton Utilities a PC s nimi prodal. Novotný kontrolní nákup zpochybňuje a tvrdí, že jde o provokativní postup. Technik podle jeho slov selhal způsobem vyprovokovaným. Celý případ považuje za kauzu nikoliv právní, ale ekonomickou, a to proto, že Mironet začal jako první nabízet řešení na platformě Linux a odmítl spolupráci na projektu Nahé PC.

Na otázku, zda Mironet zvažuje podniknutí odvetných kroků, Novotný odpovídá: "My se nechceme mstít, my chceme v tomto státě pracovat a vydělávat." Nicméně následné aktivity odvetného charakteru neodmítá. Jejich eventuelní realizaci nekomentuje a odvolává se na konzultace s právníky. Za nenahraditelnou považuje škodu na dobrém jménu společnosti Mironet. Ta se stala po dobu trvání celého případu vzorem firmy porušujících autorská práva.

-yz

3E Praha Engineering a SolidWorks

Od nového roku došlo ke spojení obchodních a technických aktivit firmy Ancor se stejnými aktivitami firmy 3E Praha Engineering.

Firma Ancor ukončuje přímé rozvíjení aktivit souvisejících s distribucí a technickou podporou MCAD systému SolidWorks. Pracovníci firmy Ancor přecházejí do oddělení SolidWorks brněnské pobočky 3E Praha Engineering, která bude nadále rozvíjet další aktivity v této oblasti.

-abe

Ve zkratce

Projekt na Úřadu městské části Prahy 1 realizovala společnost A-21. V jeho rámci byly diagnostikovány přínosy v úsporách při nasazení "E-governmentu" na vybraných procesech ve výši přes 200 tis. korun ročně (změnou organizace práce a způsobu řízení by šlo ušetřit dva až tři miliony korun ročně).

Internetový Obchodní dům.cz dosáhl v roce 2002 obratu 138 milionů korun. Z hlediska obratu si tak udržuje pozici největšího čistě elektronického obchodu v České republice v segmentu B2C (prodej zboží koncovému spotřebiteli). Dodává prostřednictvím distribučních center v Praze, Brně a Mladé Boleslavi; kromě nepřetržité objednávky zboží (24 x 7) nabízí rozvoz zboží vlastní dopravou až do večerních hodin přímo do bytů zákazníků. Jako řádný člen Asociace pro elektronickou komerci (APEK) patří mezi první obchody, které obdržely certifikát "Nákup bez obav".

Program Caché Campus, jehož cílem je nabídnout univerzitám a akademickým institucím za výhodných podmínek licence postrelační databázové platformy Caché, má na svém kontě již více než sto takových institucí. Všechny zúčastněné instituce aktivně využívají platformu společnosti InterSystems; podporují začínající vědecké pracovníky a akademickou práci. Caché Campus nabízí zájemcům řadu licenčních modelů, odpovídajících konkrétním cílům a požadavkům.

Globální skupina Telecom Italia vybrala firmu LogicaCMG jako hlavního dodavatele řešení pro přenos SMS a MMS pro všech 15 operátorů, kteří jsou členy této skupiny (rozhodnutí navazuje na sedmiletou úspěšnou spolupráci v oblasti přenosu zpráv).

Progress Software Corporation a eXcelon Corporation podepsaly závěrečnou dohodu, podle níž Progress Software převezme firmu eXcelon, vedoucího dodavatele nástrojů pro XML a softwaru pro správu dat, převodem hotovosti ve výši 3,19 USD za akcii, což obnáší okolo 24 mil. USD.

Akciová společnost Infinity, vydavatel Světa sítí, a ProMON, vydavatel Světa hardware a dalších internetových periodik, uzavřely smlouvu o spolupráci, podle níž se Svět sítí stává členem skupiny serverů Světa hardware. Infinity sponzoruje provoz a podílí se na tvorbě náplně odborného serveru Svět sítí od roku 2000.

Společnost LEVI International ukončila distribuci produktů společnosti Abit. Důvodem je více než 10% poruchovost. Na zboží od společnosti Abit, zakoupené u LEVI International do 31. 12. 2002, se nadále vztahuje záruční doba 24 měsíců od data prodeje.

Společnost KOMIX úspěšně skončila projekt "Správa změnového řízení a testování softwaru" pro ČSOB. Hlavním cílem deset měsíců trvajícího projektu bylo řešení oblasti správy změnového řízení a testování softwarových aplikací. Pro podporu testování a správu požadavků byl zvolen specializovaný software TestDirector od společnosti Mercury Interactive.

Firma IXOS SOFTWARE AG, celosvětový dodavatel řešení pro správu obchodních dokumentů, se díky dvěma akvizicím stala evropskou jedničkou v oblasti správy dokumentů. Koupě švýcarské společnosti Obtree Technologies a německé společnosti PowerWork AG zvýší růst obratu IXOS Group ve fiskálním roce 2002/2003 o 12 %.

Contactel uvedl na trh službu Contactel Duo, založenou na pevné volbě operátora. Zákazník může používat hlasové i internetové služby bez jakéhokoli omezení a podle svých potřeb. K výhodám se řadí účtování hovorů mezi Prahou a Středočeským krajem podle místního tarifu, 10% sleva na volání do preferované země a objemové slevy v závislosti na výši měsíčního účtu.

Společnost Brain Systems, poskytovatel internetových aplikací, oznámila úspěšné dokončení projektu on-line objednávkového systému společnosti Sodexho PASS v Itálii a Turecku. Brain Systems se osvědčil při projektu pro polskou pobočku.

Byla realizována první fáze e-commerce projektu společnosti BAE SYSTEMS, který připojuje "back office" výrobní a plánovací systémy do systému Exostar (globální elektronické tržiště pro letecký a obranný průmysl). Systém Connections s využitím softwaru IFS Aplikace umožňuje propojení řady různých systémů používaných v rámci společnosti na tržiště Exostar za účelem provádění transakcí a výměny informací se zákazníky a dodavateli.

Čtvrtý ročník konference DVV se pod názvem "Komunikační technologie dálnice třetího tisíciletí" uskuteční 19. a 20. března 2003 v pražském hotelu Hilton. Toto sympozium je jednou z největších odborných IT konferencí v České republice a na Slovensku.

Poradenská a integrační společnost A-21 zahájila spolupráci s Liberálním institutem v oblasti praktického využití informačních technologií pro uskutečnění transformace institucí veřejné správy v ČR. V rámci diskusního fóra "Správa věcí veřejných v digitálním věku" budou diskutovány přínosy a negativní dopady zavádění IT do veřejné správy.

Společnost EFCON, Services partner firmy SAP ČR, uzavřela smlouvu na dodávku a implementaci nového informačního systému pro společnost Foto - World.

ProCA v roce 2002 vyrobila a prodala v České republice 30 146 kusů počítačů značky BRAVE. Mezi zákazníky jsou oblíbené díky poměru cena/kvalita, široké základně autorizovaných prodejců a celorepublikovému servisu prostřednictvím Autorizovaných servisních středisek BRAVE (ASSB).

Společnost Unicorn Applications, součást skupiny Unicorn, se stala českým partnerem firmy Oracle Czech pro implementaci řešení Oracle E-Business Suite a jeho následnou podporu ve finančním a veřejném sektoru a v oblasti utility. Navázala tak na dlouholetou spolupráci a partnerství se společností Oracle.

Obratu 22,1 milionu korun dosáhla v roce 2002 společnost Et netera. Ve srovnání s rokem 2001 jde o více než 26% nárůst. Hrubý zisk se vyšplhal na 1,5 milionu korun. Společnost se podařilo finančně konsolidovat, zvýšit produktivitu práce, rozšířit zákaznické portfolio.

Ve výběrovém řízení vypsaném Živnostenskou bankou na služby a produkty z oblasti elektronického vzdělávání byla vybrána společnost Kontis jako dodavatel komplexního řešení e-learning pro tuto banku. Součástí podepsaného kontraktu je dodání LMS Tutor2000 a jeho implementace s bankovním personálním systémem, dodání vývojových nástrojů řady ToolBook II, vývoj prefabrikovaných prostředí pro rychlý vývoj kurzů, dodání hotových kurzů a vývoj kurzů na klíč.

Objem zboží a služeb, který byl v roce 2002 zobchodován na elektronickém tržišti společnosti CenTrade, dosáhl 1,08 miliardy korun. Jedná se o největší objem obchodních transakcí, které byly dosud elektronickou cestou v České republice uskutečněny. K nejčastěji obchodovaným komoditám a službám patří informační technologie, telekomunikační technologie a zařízení, kancelářské vybavení a služby spojené se stavebněmontážní činností.

Společnost Orange Romania SA, první rumunský operátor, vybrala společnost Nokia pro dodávku řešení služby multimediálních zpráv (MMS).

IBM rozšířila své vztahy s globálními poskytovateli služeb výroby elektroniky Sanmina-SCI a Solectron. Společnost oznámila samostatné smlouvy s oběma společnostmi o poskytování široké řady výrobních služeb v Severní Americe a Evropě, které zajistí, aby byl dodavatelský řetězec IBM pohotovější, účinnější, variabilnější a přesněji zaměřený.

Dlouhodobou smlouvu o spolupráci a dodávkách řešení v oblasti internetových technologií podepsaly společnosti Český Web a Budějovický Budvar. Český Web bude pro Budvar zajišťovat bezproblémový chod veškerých webových aktivit pivovaru a realizovat pro něj nové komunikační, marketingové a IT projekty související s internetem.

Firma E linkx získala pro svůj produkt Abclink, internetové elektronické tržiště, koncesi Ministerstva informatiky České republiky a právo na jeho provozování. Abclink je určen pro subjekty veřejné správy v

souladu s usnesením vlády ČR č. 683 ze dne 26. června 2002 pro nákupy informačních a komunikačních technologií.

Rozsáhlé realizace e-Learningových řešení se v ČR začínají postupně prosazovat i v dalších odvětvích mimo oblast finančnictví a telekomunikačních společností, kde již řada známých realizovaných projektů existuje. Mezi první vlaštovky v oblasti energetiky patří Severočeská energetika, která si zvolila jako platformu pro provozování elektronického vzdělávání řídicí systém Tutor2000 společnosti Kontis.

Společnost ecommerce.cz dokončila přípravu webových stránek a webového katalogu pro společnost MobilJam. Řešení je postaveno na základech firemního publikačního systému WebNet Editor 2.0. Používají jej například ČEZ, Český Telecom, Státní zemědělská a potravinářská inspekce a další.

Novou pobočku otevřela v Plzni společnost eD-system Czech (Sokolovská 1327/74, v budově ATOM). Další informace včetně aktuální otevírací doby pro styk se zákazníky, osobní odběry zboží a platby v hotovosti jsou uvedeny na www.edcz.cz.

Za 25 % běžné prodejní ceny nabízí mladoboleslavská společnost truconneXion speciální tříměsíční licenci AuditPro pro partnery Microsoftu, zařazené do programu Originální software u nás legálně. Jeho cílem je odlišit pro zákazníky ty partnery společnosti Microsoft, kteří mohou garantovat, že prodávají a užívají legální software společnosti Microsoft. (AuditPro loni obdržel prestižní ocenění The Best of Invox a firmou Microsoft byl v Los Angeles oceněn jako jedno z nejlepších řešení svého druhu na světě.) Softwarová společnost IT Signet získala výhradní zastoupení pro prodej, implementaci a support produktu TecCom pro Českou republiku, Slovensko a Polsko.

Software TecCom je celoevropský obchodní systém s automobilovými náhradními díly, organizovaný největšími výrobci v tomto segmentu trhu. Zjednodušuje obchodní procesy a vede ke zvýšení efektivity a snížení nákladů v každé jednotlivé firmě.

Společnost MasterCard Europe uvedla na trh svůj nový platební program, který je určen zvláště pro sektor drobného podnikání v Evropě. Součástí programu společnosti "Working in Europe" je několik programů pro platební karty, služby s další přidanou hodnotou, nástroje na motivaci produktivity, a různé možnosti spoření či slev.

K 31. lednu 2003 byla ukončena činnost internetového magazínu o informačních technologiích Svět Namodro. Podle oznámení Českého Telecomu souvisí toto rozhodnutí se změnou portálových služeb, které společnost nabízí. Archiv článků bude čtenářům k dispozici do 25. února 2003.

Registrovaná elektronická pošta v provozu

Pro subjekty, které chtějí nahradit rutinní papírovou korespondenci elektronickou formou, aniž by přišly o možnost ověření, zaručení či prokázání doručení zásilky, je určena služba Registrovaná elektronická pošta (REP), jejíž testovací provoz byl úspěšně ukončen.

3. února 2003 Česká pošta zahájila ostrý provoz této ve střední Evropě ojedinělé služby. Před realizací REP žádný podobný systém na českém trhu neexistoval. Příbuzný systém, z něhož REP vycházela, používá francouzská pošta La Poste a kanadská pošta Canada Post Corp., v USA nabízí podobný produkt UPS pod názvem UPS Dokument Exchange. Český systém je propracovanější a kromě přenosu zpráv zajišťuje i doručování kompletních zásilek. Umožňuje posílat nejen jednotlivé dokumenty, ale i celé soubory dat do velikosti 100 MB.

Oč jde? Systém REP je elektronická obdoba doporučeného dopisu s doručenkou, která usnadňuje a zrychluje vzájemnou komunikaci dvou subjektů. Pravost zasílaných dokumentů je ověřována elektronickými klíči vydanými nezávislou certifikační autoritou, v tomto případě Českou poštou. Je postaven na základě vícevrstvé architektury klient-server. Zákazník používá speciální aplikaci podobnou běžnému e-mailovému programu a společně s ním obdrží elektronické klíče. Aplikace je připravena pro obecně dostupné platformy (MS Windows 98/2000/ME/XP, Mac OS X nebo Linux). Systém je schopen v jeden okamžik zajistit zabezpečenou a vzájemně ověřenou komunikaci až 55 000 uživatelů. Základem je aplikační server Sybase Enterprise Application Server 4.1, poslední verze databázového serveru Adaptive Server Enterprise 12.5 a Sybase Replication Server 12.0. Šifrování zajišťují kryptovací knihovny Baltimore.

Aktivace REP je zdarma, poplatky za počet odeslaných či přijatých zásilek stejně jako poplatky za objem přenášených dat jsou nulové; platí se roční paušál: typ přihrádky M s celkovým součtem velikostí

odeslaných a přijatých zásilek za kalendářní měsíc do 100 MB stojí 590 Kč, typ V - nad 100 MB - 3900 Kč. Cena za sadu tří elektronických certifikátů potřebných k ročnímu provozu jedné přihrádky REP Klient Standard je 2400 Kč (ceny jsou včetně DPH 5 %).

Na tomto unikátním projektu s Českou poštou spolupracovaly společnosti Sybase a ICZ.

Vyhodnocení soutěže z čísla 1/03

Správné odpovědi na soutěžní otázky brněnské akciové společnosti CÍGLER SOFTWARE byly: 1. a; 2. c; 3. a. Ekonomický informační systém Money S3 Professional poputuje k Petru Svobodovi z Hradce Králové, trička a firemní reklamní předměty dostanou Marta Drábková z Holešova, Leo Matějka z Jihlavy, Marie Kolářová z Luk nad Jihlavou a Ilona Kukletová z Vranovic.

Správná odpověď Chip Clubu z čísla 1/03 je: Nová publikace z řady Chip speciál s DVD tématikou se jmenuje DVD style. Výherci se stávají: Ellen Chupková z Hrádku n. Nisou, Stanislav Beran z Plzně, Věroslav Pastyřík z Hořan, Petr Kubíček z Jihlavy, Pavel Švec z Prahy 10, Jan Nožička z České Lípy, Vladimír Helešic z Jezvė, František Zelina z Veselí nad Moravou a Miloš Němček z Ostravy - Hrabovė.

Linux Expo se blíží

V pražském Veletržním paláci se ve dnech 20. - 22. března opět bude konat veletrh Linux Expo. Jedním z jeho hlavních partnerů je akciová společnost Aktis, která jako jediná z velkých domácích producentů ekonomických systémů u nás nabízí svým klientům řešení, jež není omezeno jen na platformu Windows.

Portace jádra modulárního ekonomického systému ABRA G3, pracujícího na principu třívrstvé architektury klient/server, do prostředí Linuxu nebyla jednoduchá, ale firmě se investice do vývoje vyplatila.

V současné době je 30 % všech nových instalací právě na Linuxu; v segmentu větších firem je tento podíl ještě větší (podle odhadů může brzy dosáhnout až 50 %). Právě možnost instalace jádra systému na Linux ovlivňuje při výběru ekonomického systému spoustu firem (převážně podnikajících na internetu).

Errata

V minulém čísle se nám v rubrice Hardware - krátkodobé testy do článku na straně 62 "ASUSM2400 Stříbrňák" nedopatřením vloudil první odstavec z minulého čísla, který pojednává o Tablet PC značky Acer. Článek tím pádem působí dost zmatečně. Firmám ASUS, AT Computers a čtenářům se omlouvám.

Pavel Trousil

Mobilní marketing od B3netu

V pondělí 27. ledna 2003 spustila společnost B3net novou službu business.nabit.cz, zaměřenou na mobilní reklamu. Současně představila zajímavý koncept SMS domén. (Dříve než byla služba business.nabit.cz spuštěna, obsadila druhé místo v soutěži Creative Mobile Award, pořádané společnostmi First Tuesday CZ, Eurotel a Nokia.)

Česká republika s téměř 80% penetrací mobilních telefonů se řadí na přední místa ve světě v počtu odeslaných SMS zpráv (více než tři miliardy ročně) a mobilní marketing tak představuje novou formu marketingové komunikace, která jako kanál využívá mobilní zařízení (mobilní telefony, PDA, pagery apod.). Ve světě populární mobilní marketing - podle marketingových průzkumů má 40% účinnost - se začíná prosazovat i u nás; mezi společnostmi, které jej již využívají, patří například Škoda Auto, Opel, Toyota či Kraft Foods.

Jak vše probíhá? Business.nabit.cz se zaměřuje na mobilní reklamu prostřednictvím zaslání krátkých textových zpráv SMS, log, obrázkových SMS ve formátu NSM (telefony Nokia) nebo EMS (ostatní značky, které tuto technologii podporují), vyzváněcích melodií ve formátu RTTL. Nabízí pořádání SMS soutěží, SMS hlasovacích anket či tzv. věrnostní kluby. Objednání služby funguje na principu čerpání předplaceného kreditu s minimální částkou tisíc korun (bez instalačních poplatků); platí se jen za odeslaná loga, SMS zprávy apod. (například cena za odeslané logo operátora - Nokia - je čtyři koruny bez DPH).

K dalším nabízeným službám patří zřízení SMS domény (registrace první domény je zdarma), pronájem databáze 750 tisíc mobilních telefonních čísel, svolných k občasnému přijímání reklamních SMS zpráv. (Tato databáze byla sesbírána za poslední dva roky provozu serveru Nabit.cz, který

společnost B3net loni v dubnu koupila.) Každá nově zaregistrovaná společnost získá na vyzkoušení služeb business.nabit.cz zdarma kredit ve výši 40 Kč, což odpovídá deseti odesláním loga operátora.

Soutěž vyhrál "Bublinožrout" z Kopřivnice

Předáním cen oficiálně ukončila poslední lednový den "internetová" společnost Cleverlance soutěž "O nejlepší nápad na JAVA hru pro mobilní telefony", která byla vyhlášena v září 2002.

Cílem soutěže bylo vymyslet námět hry, která bude technicky schopná běhu na mobilním telefonu. O pořadí rozhodovala porota složená ze zástupců společností Cleverlance, Eurotel, Sun Microsystems a časopisu GameStar. V soutěži nakonec zvítězil Milan Šmíd z Kopřivnice s hrou "Bublinožrout"; stal se majitelem multimediálního PC od společnosti Cleverlance v hodnotě 40 000 korun. Druhou cenu věnovala společnost Sun Microsystems a zájezd dle vlastního výběru v ceně třicet tisíc korun získal za hru "Balónek" Lukáš Holeček z Brna.

Soutěžícím na třetím až sedmém místě věnovala společnost Eurotel Go sady s telefony podporujícími JAVU. Dárkové předměty Eurotelu si odnesli soutěžící na osmém až desátém místě. (Zákazníci Eurotelu si JAVA hry pro mobilní telefony oblíbili a vítězné hry se brzy objeví ve firemní nabídce. Eurotel nabízí na svém wapovém portálu ke stažení hry rozdělené do šesti kategorií: Klasika, Logické, Arkády, Akční, Sport a Ostatní.)

Justin Stockton, Business Development Director společnosti Eurotel, předává Go sadu s telefonem Nokia 3510 Karlu Smutnému, výherci na třetím místě.

Oskar - rychlý přístup na internet

Všichni majitelé Oskaret mohou od 27. ledna využívat k surfování po internetu či k prohlížení WAP moderní technologii GPRS. Mají přitom přístup na celý web a nejsou omezeni pouze na stránky svého operátora.

Mezi výhody GPRS tak patří skutečnost, že se účtují pouze skutečně přenesená data, a ne čas strávený na síti. Toto řešení je ideální zejména pro ty, kteří potřebují mít i v terénu přístup ke své poště a k internetu.

Cena za prohlížení WAP přes GPRS je 0,6 Kč/kB; při surfování po internetu zaplatí majitel Oskarty 0,06 koruny za kilobajt (ceny jsou včetně DPH).

K aktivaci GPRS je zapotřebí Oskarta s nejméně 75korunovým kreditem a telefon podporující technologii GPRS. V současné době jich Oskar nabízí sedm, z toho tři pod hranicí deseti tisíc korun. Aktivace GPRS je zdarma; lze ji uskutečnit v Internetové samoobsluze (www.oskarmobil.cz), v Hlasové samoobsluze (*077) nebo prostřednictvím SMS samoobsluhy (stačí poslat textovku "GPRS A osobni_heslo" na číslo 7700). Podmínkou je ale minimálně 50 korun na Oskartě.

Před spuštěním testovali v rámci projektu Oskarena kvalitu GPRS Oskarty a GPRS prvků sítě tzv. technoidi, zkušební uživatelé a fanoušci mobilních technologií. Ti jsou také připraveni pomoci s nastavením telefonu a počítače. Zákazníci Oskaru je mohou zdarma kontaktovat na adrese www.oskarena.cz.

Oskar současně spustil tzv. mobilní kameru, nabízející možnost sledovat záběry z libovolné webkamerky.

Czech On Line otestovala přenositelnost čísla

V rámci zavádění služby Přenositelnost čísla (number portability) v České republice společnosti Czech On Line a CNPAC v pátek 17. ledna 2003 úspěšně ukončily pilotní testování národní referenční databáze.

Národní referenční databázi pro přenositelnost čísla (RNPDB) zřídila společnost CNPAC; tento centralizovaný systém umožňuje v rámci služby Přenositelnost čísla účastníkům telekomunikačního provozu ponechat si při změně provozovatele sítě a při přestěhování své stávající telefonní číslo. CNPAC odpovídá za zajištění technického a organizačního řešení a za následnou implementaci národní referenční databáze v souladu se zákonem o telekomunikacích.

Půjdou internetové obchody na ulici?

V poslední době se informační terminály úspěšně prosazují jako veřejná přístupová zařízení do informačních systémů veřejné správy (e-government) na úřadech, na veřejných místech (letišť, čerpací stanice, autobusové zastávky, telefonní budky).

Jejich výhodou je podpora všech běžných platebních metod (zajímavá je například možnost platby prostřednictvím telefonní karty - elektronické peněženky). Ve většině případů se terminály skládají z počítače, zobrazovacího zařízení a dalších modulů (jako jsou např. telefony, tiskárny, digitální fotoaparáty, čteci zařízení na čipové a platební karty apod.). Mohou sloužit ke snadnému přístupu k předem definovanému informačnímu obsahu, k přístupu na internet, k posílání e-mailů, telefonování, provozování videokonferencí atd. Funkce platebního terminálu umožňují za tyto služby okamžitě zaplatit kteroukoliv z běžných elektronických platebních metod. Pokročilá zařízení umožňují také například načtení obrazového materiálu z digitálního fotoaparátu a následné zpracování fotografií apod. Terminály značky King Products zastupuje na našem trhu česká pobočka společnosti Ascom (<http://www.ascom.cz> nebo <http://www.kingproducts.com>).

SAS koupí Verbind

Akviziční vybraných technologií společnosti Verbind oznámila společnost SAS Institute. Firma Verbind patří k dodavatelům softwaru pro sledování chování zákazníků v reálném čase a pro spouštění událostí.

SAS plánuje integrovat tyto technologie do svého řešení pro řízení interakcí (SAS Interaction Management), což umožní organizacím v reálném čase určovat, jaké změny v chování zákazníků jsou významné, a zjistit napříč různými obchodními kanály, kdy tyto změny nastanou.

Spouštění událostí na základě transakcí a času je standardní funkcí řešení SAS Marketing Automation. Spouštěče událostí (triggers) pracují s jakoukoli kombinací databází; nová verze řešení SAS Interaction Management rozšiřuje tuto možnost prostřednictvím individualizovaného sledování chování zákazníků v čase.

Aliatel přišel s novými cenami

Od 1. února 2003 přišla společnost Aliatel s novými cenovými programy pro službu Business Call Smart. Počátkem letošního roku začal Aliatel jako první operátor v České republice tuto službu nabízet na principu pevné předvolby operátora.

Ceny volání platné pro všechny typy hovorů (místní, meziměstské, mobilní a mezinárodní) se snižují až o 8 %. Služba Business Call Smart neobsahuje žádné aktivační poplatky ani měsíční paušál. Standardně je zřizována během několika dnů. Kromě příznivých cen a zajímavých množstevních slev nabízí například účtování hovorného po sekundách nebo 5% slevu na volání do tří zahraničních destinací dle vlastního výběru. Pro uživatele vytáčeného přístupu k internetu připravuje Aliatel výhodné a snadné připojení, které bude od 1. dubna 2003 součástí služby Business Call Smart. Služba bude obsahovat i doplňkové prvky, jako možnost zřízení e-mailové schránky nebo prezentace webových stránek.

Služba je vhodná pro firmy, drobné podnikatele či domácnosti, které za telefonní hovory zaplatí měsíčně více než 500 Kč.

Nositeli projektu jsou mladí lidé

Po úspěchu prvního ročníku zahájila 28. ledna v pražském hotelu Marriott společnost Nokia a Nadace rozvoje občanské společnosti (NROS) v České republice druhý ročník tříletého programu Make a Connection - Připoj se. Pokračování tohoto programu má mladým lidem poskytnout další příležitost zapojit se do života společnosti a realizovat vlastní dobrovolnické projekty. Menší změnou oproti loňsku je zahrnutí i tzv. "prázdninových projektů".

Letos se opět očekává velký zájem mladých lidí; v rámci prvního ročníku programu probíhá v současné době 53 projektů v pěti regionech, na kterých se podílí přes 400 mladých lidí. Celkem bylo loni přihlášeno 126 projektů z nejrůznějších oblastí, od opravy historických památek, ochotnického divadla a ekologie přes aktivity pro volný čas či programy drogové prevence až po pomoc postiženým, seniorům a dětem z dětských domovů.

Návrhy projektů do druhého ročníku mohou mladí lidé od 16 do 24 let (věková hranice ale není striktně dodržována) přihlásit do 31. března 2003. Hodnotící komise vybere ty nejlepší, které mohou dostat až 50 000 korunový grant. Probíhat bude opět v pěti krajích (v Ústeckém, Pardubickém, Moravskoslezském, Jihomoravském a v hlavním městě Praze). Za celkové vedení a koordinaci programu zodpovídá NROS; na regionální úrovni byla role realizátorů svěřena stejným neziskovým organizacím jako loni (klub Hurá Kamarád, VITA, Ratolest Brno, Dobrovolnické centrum, Hestia - Národní dobrovolnické centrum). V dětských domovech po celé republice bude program realizovat Nadace Terezy Maxové. Patronkou programu zůstává i pro druhý ročník herečka a zpěvačka Zuzana Norisová.

Diamantové oko

V mimořádném lednovém termínu letos v pražském klubu Rock Caffé proběhlo vyhlášení výsledků návštěvnické soutěže brněnského veletrhu Invex 2002 "Diamantové oko". (Ankety se zúčastnilo téměř 2200 návštěvníků.)

Vyhlašování výsledků této divácké ankety je v podstatě neformálním rozloučením s proběhlým ročníkem veletrhu Invex a nastartováním ročníku nového.

Mezi nejzajímavější expozice se podle výsledků zařadily expozice společností Microsoft, Olympus C&S, Canon CZ, Grisoft a Nintendo. K nejzajímavějším exponátům patřil antivir AVG. 7.0 (Grisoft), digitální fotoaparát C-50 Zoom (Olympus C&S), PC Brave BlueLine (ProCA), Zoner Media Explorer 5 (Zoner software), Windows XP (Microsoft) a PC Translator (Language soft).

Personální změny

Finanční ředitel společnosti ProCA Jaroslav Kokoška byl jmenován do funkce ředitele společnosti. Současně zastává pozici ředitele uskupení ProCA Group v holdingu AAC a je členem představenstva AAC. Odcházející ředitel Petr Vladyka bude i nadále působit jako člen dozorčí rady AAC.

Novým CEO druhého největšího internetového portálu na českém trhu Atlas.cz se počátkem ledna stal Jaroslav Bengl (1972), před časem ředitel divize obchodních řešení české pobočky společnosti Microsoft. J. Bengl na tomto postu vystřídal Pavla Sodomku, který zůstal členem představenstva Atlas.cz.

Od 2. ledna 2003 má společnost American Power Conversion (APC) svého zástupce i v Bratislavě. Martin Dudák nastoupil na pozici District Managera Slovakia a jeho hlavním úkolem je další rozvoj a podpora slovenské distribuční sítě a partnerů společnosti APC.

Funkce se ujal nový generální ředitel maďarské společnosti Synergon Information Systems Loránt Száray. Jeho jmenování je výsledkem restrukturalizace managementu společnosti. V České republice Synergon vlastní majoritní podíl v pardubické firmě Infinity.

Společnost HP jmenovala Rudyho Kozaka (1961) do funkce ředitele pro evropské rozvojové trhy zahrnující země Balkánu a bývalé Jugoslávie. Bude odpovědný za celý tento region a jeho úkolem bude vybudovat silnou pozici společnosti HP na lokálních trzích a co nejvíce "zviditelnit" značku HP v tomto regionu. Jan Zadák (1964) nyní zastává pozici Director of Vertical Solution Sales pro region ISE (Švýcarsko, Rakousko, Řecko, země střední a východní Evropy, Blízký východ, Afrika a postsovětské republiky). Na starosti bude mít prodej produktů a řešení pro největší zákazníky a rozvoj prodejního kanálu produktů pro podnikovou klientelu v regionu ISE.

Do společnosti Oracle Czech nastoupil na pozici Channel Sales Manager Michael Bernát, MBA (1971), dříve Compaq Computer, Sun Microsystems a Lotus Development. Na starosti bude mít řízení prodejních aktivit prostřednictvím sítě partnerů společnosti Oracle Czech stejně jako rozvíjení vztahů se všemi partnerskými firmami.

Společnost eTel Česká republika jmenovala Zdeňka Černého (dříve Contactel) do funkce obchodního ředitele pro ČR. Bude zodpovědný za řízení obchodu a plnění tržních cílů v České republice, kde má eTel více než 1400 firemních klientů.

Prvním viceprezidentem pro Evropu, Střední východ a Afriku (ESVA) společnosti EMC Corp. se stal Rainer Erlat (47). Erlat bude odpovídat za stimulaci růstu EMC a obhájení pozice lídra na stávajících i nových trzích prostřednictvím dodávek a podpory celého sortimentu produktů EMC v oblasti automatizovaných síťových řešení pro ukládání dat v organizacích v rámci celého regionu ESVA.

Od 1. ledna 2003 se změnila struktura marketingového oddělení české pobočky Fujitsu Siemens Computers. Skupina produktového marketingu se osamostatnila; vedoucím byl jmenován manažer profesionálních produktů Martin Kaiser. Dosavadní ředitel marketingu Libor Hošek, jenž zastával i funkci obchodního ředitele v oblasti distribučních řetězců, se bude plně věnovat obchodní funkci. Na nové pozici obchodního ředitele pro nepřímý prodej (Channel Sales Director) chce dále rozvíjet distribuční kanál a působení společnosti v segmentu malých a středních firem.

Ředitelem nové divize, pověřené zajištěním kompletních služeb pro informační systém LCS Noris, se stal Tomáš Meloun, dosavadní vedoucí konzultačního střediska LCS Noris. V rámci širších organizačních změn společnost LCS zároveň oznámila jmenování Stanislava Sýkory, dosavadního ředitele divize Služby a vývoj LCS Helios, zástupcem generálního ředitele LCS. V jeho kompetenci dále zůstává vedení divize Služby a vývoj LCS Helios, řízení technického střediska, personálních a provozních záležitostí a vnitřní informační systém společnosti.

Od února nahradí Františka Válka v čele společnosti Alcatel Czech Vladimír Příbranský, dříve finanční ředitel české pobočky HP.

Prezident Acer EMEA (oblast Evropy, Středního východu a Afriky) Gianfranco Lanci byl jmenován prezidentem skupiny International Operation Business Group společnosti Acer.

Chris Sutton (1963) byl ve firmě LogicaCMG jmenován ředitelem konzultačních služeb pro region střední a východní Evropy. V posledních dvou letech zde LogicaCMG vybudovala několik velmi úspěšných týmů, poskytujících manažerské konzultace a zaměřených na jednotlivé sektory trhu.

Představenstvo ČAKK zvolilo nové vedení národní pobočky ECTA Česká republika - České asociace kompetitivních komunikací. Prezidentem asociace na období let 2003 a 2004 byl opětovně zvolen Zdeněk Vaníček, předsedou představenstva Luboš Řežábek, generální ředitel kabelové společnosti Intercable CZ. Václav Bartoň, generální ředitel UPC ČR, se stal prvním místopředsedou představenstva a předsedou kabelové a mediální sekce.

DNS školitelem pro Check Point

Akciová společnost DNS a firma Check Point Software Technologies oznámily, že společnost DNS se stala prvním autorizovaným školicím centrem (ATC - Authorized Training Center) v České republice.

Školicí centrum je určeno pro odborníky z řad koncových uživatelů i prodejních partnerů pracujících s bezpečnostními řešeními a produkty Check Point. Firma DNS je dlouholetým autorizovaným distributorem produktů a řešení Check Point a školením odborníků tak dále rozvíjí portfolio jejich podpory.